

גוש: 30547

IAA: 2827/0

נ.צ.: 17075.13485

הכרזת האתר: י-1390 עמ' 2158 31.8.67

רחוב: הרב דרוק, יגאל ידן

תאור כללי: שרידי מנזר וכנסייה, בריכת מים.

הקשר סביבתי: אתר בשולי המרקם האורבני.

שמות אחרים: אין

יעוד המקום: גן ארכיאולוגי פתוח.

בעלות: הפקעה למדינת ישראל.

מפעיל המקום: אין

שימוש כיום: שטח לא מפותח.

גודל: קטן/בינוני. כ-2.5 דונם.

חפירות: מזור ג' 1998/9

ניצפות: נמוכה מאוד.

תיצפות: בינונית.

תאור הממצאים:

שרידים של מנזר וכנסייה. המתחם כלל, ככל הנראה, כנסייה בעלת שלוש אפסידות, קרוב לודאי בסיליקלית. האפסיס המרכזית חצובה ברובה בסלע, ובהיקפה הותקן ספסל החצוב גם הוא. בגובה של כ-1.75 מ' נחצבה בקיר האפסיס מדרגה ששימשה יסוד לבניית הכיפה. רצפת האפסיס חצובה אף היא בסלע. האפסיס הצפונית חצובה כולה בסלע, וחלקה הצפוני של הכפה שנתמכה על ידה שרדה בחלקה הצפוני. ממערב לאולם התווך ולסיטראות נחשפו שרידי קירות שתחמו נרטקס. הכנסייה נחצבה בדופן התלול של המדרון. סמוך למכלול, מדרום ומצפון, הותקנו שתי בריכות חצובות אשר נועדו לאגירת מים. הבריכה הדרומית כלולה, ככל הנראה, בשטח האטריום של הכנסייה, שנבנה דרומית לכנסייה, ולא ממערב כמקובל, כנראה בשל פני השטח התלולים. עוד באתר: מערת קבורה חצובה, בורות ומחצבות.

הקפלה: מראה כללי, מבט מצפון.

תקופות: ביזאנטית.

רמת השתמרות: בינונית.

ממצא מיוחד: צלב מעוטר המעוצב בתבליט בסלע.

פוטנציאל לחפירה עתידית: 1, 2, 3, 4, 5

מידע נוסף:

יחס אתר-סביבה:

האתר ממוקם בלב חורש טבעי, מעל "מצוק" מלאכותי שנוצר כתוצאה מחציבה בסלע לצורך סלילת דרך ובניית קיר תמך לתמיכת הסלע.

נגישות: נמוכה מאוד. אין גישה לרכב. ע"מ להגיע לאתר יש לחצות חורש טבעי ללא שביל או סימון מעבר כלשהו.

שימור:

מצב השתמרות: האפסיס המרכזי והצפוני: טוב, היות ומדובר במלאכת חציבה. רצפת הכנסייה מכוסה בעפר וצמחייה ויש לדאוג לתחזוקה קבועה באתר.

טכנולוגיות: חציבה בסלע.

מסקנות:

- 1. האתר בעייתי ביותר מבחינת הגישה. יש להסדיר גישה אל האתר וממנו.
- 2. קיים פוטנציאל בהמשך חפירת האתר.
- 3. יש לבצע עבודות שימור: עבודות טיח, הסרת עפר וצמחייה ועוד.
- 4. יש לראות בחיוב שחזור (מינימלי) לצורך שימור ולצורך הצגת מתווה הכנסייה.
- 5. קיום מערך תחזוקה קבוע באתר.
- 6. התקנת שילוט באתר. הצבת שלטי הכוונה מכיוון הכביש, לאחר יצירת דרכי גישה.
- 7. יש לבצע עבודות לצורך שמירה על בטיחות באתר.
- 8. גם בעת בנייה באזור זה בעתיד, יש לשמור על 'רצועת הגנה' לא בנוייה ברוחב של כ- 20 מ' סביב האתר.

היחס לאתרים נוספים בסביבה הקרובה:

קיים קשר תקופתי בין אתר זה לאתר 'חר' אל ראסי (13) הקרוב. **ייתכנות תיירותית:** נמוכה, ברמה שכוונתית.

	ערך ארכיאולוגי מיוחד
	ערך היסטורי
	ערך דתי-תרבותי
	ערך אדריכלי/טכנוי
	מייצג תקופה
	ערך נופי
	נדירות
	רמת השתמרות
	מקבץ
	פגיעות

תכנית, מתוך: מזור ג', עתיקות 40: 17-23

ביבליוגרפיה:

- סקר ירושלים [102] אתר 137.
- מזור ג', עתיקות 40: 17-23
- מזור ג', סקר רמות, ח"א 84: 44-45
- ועדה לקביעת גני עתי" בירושלים עמ' 42 אתר 22.
- ארכיון רשות העתיקות/מנדט תיק 137.
- Tsafrir, Y. Di Segni, L. and Green, J. 'Tabula Imperii Romani' p.184

תאריך עדכון: אביב 2002

ממלא הנתונים:
שחר פוני - אדריכל
גדעון סולימני - ארכיאולוג

אפסיס מרכזי: חלק עליון

בריכת מים.

אפסיס צפוני: חלק עליון

מבט לדרום

שרידי מדרגות